

Griffin izvoljen za
okrajnega sodnika

Eno izmed zaključnih prese-
nečenj v napeti tekmi za štiri
urade okrajnih sodnikov je bila
zmaga predsednika mestnega
sodišča Burt W. Griffina, ki je
bil izvoljen z veliko večino glasov
za okrajnega sodnika. Tekom
dneva je bilo namreč poročano,
da je to mesto dobil 37-letni Ed-
ward Feighan, brat kongresnika
Michaela A. Feighana.

Ko so bili preštet vsi glasovi,
se je pokazalo, da je Griffin do-
bil 3,275 glasov večine nad
Feighanom.

Kakor je bilo že od začetka
razvidno, je z lahkoto zmagal
sodnik Joseph Artl, medtem ko
je sodnik Frank Day, proti ka-
teremu je kandidiral Joseph Sil-
bert, obdržal svoje mesto.

Trije uradi na mestnem
sodišču postali prazni

Iz napete borbe za štiri-letni
termin na mladinskem sodišču
je izšel kot zmagovalac mestni
sodnik William J. McDermott.

Za ta urad se je z osmimi drugi-
mi kandidati vred potegoval tu-
di mestni sodnik Louis Petrasi.

Z izvolitvijo Griffina, Artla in
McDermotta na višja sodišča so
se izpraznila tri mesta na mest-
ni sodnji. Guverner Lausche
ima torej priliko, da pred odho-
dom iz urada imenuje tri sodni-
ke, ako pa bo to storil, ni znano.

Odvetniška zbornica v Cleve-
landu je nedavno izjavila, da naj
bi se dva sodniška urada odpra-
vila, ker ni dovolj posla za se-
danje številne sodnike.

Ako bi guverner Lausche to
lel v poštev, bi imenoval samo
enega sodnika. V ospredju v tej
zvezi se menda nahaja varnostni
direktor Celebrezze, omenja pa
se tudi ime Joseph Sullivan,

tajnika župana Burke-a.

30-LETNICA "ZARJE"

Pevski zbor "Zarja" priredi
svoj običajni jesenski koncert
v proslavo 30-letnice obstanka
na Zahvalni dan v avditoriju
Slovenskega narodnega doma na
St. Clair Ave. Vstopnice so v
predprodaji po 85c ter se dobi-
jo pri pevcih in pevkah ZND.,
ter v starem poslojpu v SND.,
pri blagajni na dan prireditve
bo pa vstopnina \$1.00. Koncert
se bo pričel popoldne ob 4:30
uri.

HIMEN

Dr. in Mrs. Anthony Skur,
18223 La Salle Ave., nanašnja-
ta, da se bo njiju starejša hči,
Theresa Antoinette, poročila v
sobotno jutraj z Mr. Lawrence-
om Cooper. Poročilo se bo vrši-
lo ob 10. uri v cerkvi sv. Pavla
na Chardon Rd. Ženin je sin
Mr. in Mrs. Felix Cooper iz
2566 St. Tichon St. Poročna
slavnost se bo vršila zvečer v
dvorani V.F.W. na 371 E. 156
Street.

VAJE ZA "STARE GREHE"

Jutri v petek zvečer se vrši
vaja za igro "Stari grehi" v
Slovenskem društvenem domu
na Reher Ave., katero poda na
oder podružnica št. 106 SANS.
Prosi se vse igralce, da gotovo
pridejo k vaji.

Varietni koncert

priredi
SLOV. NAR. ČITALNICA
v nedeljo 10. novembra
v Slov. nar. domu na
St. Clair Ave.
Pričetek ob 4. uri popoldne
Zvečer ples. Igra Pete Srnick
orkester

PRIPRAVLJENOST ZA OBRAMBO JE JAMSTVO ZA MIR-STALIN

Dnevno povelje sovjetskega premierja
za 29-letnico boljševiške revolucije

LONDON, 6. novembra—Generalisim Stalin je danes
za 29. obletnico boljševiške revolucije objavil dnevno po-
velje na oborožene sile Sovjetske zveze, v katerem je re-
kel, da je stalna pripravljenost najboljša garancija za mir.

Sovjetski premier je v svoji
izjavi med ostalim rekel:

"Dejstvo, da sedaj ne obstoja
nikakoli direktna vojaška grož-
nja, ne sme biti povod za brez-
brižnost. Stalna pripravljenost
sovjetske armade in mornarice
za borbo je najboljša zagotovilo
za varnost naše dežele in trdne-
ga miru širom sveta."

Sovjetski sistem uspešno
prestal vojno preizkušnjo

Stalinova izjava, katere je bi-
la oddana potem moskovskega
radija, pravi dalje, da se je so-
vjetski družabni red v vojni iz-
kazal za nerazrušljivega in do-
kazal, da prekaša kapitalistični
družabni red.

Dejstvo, da Stalin dnevnega
povelja za obletnico boljševiške
revolucije ni osebno objavil,
ustvarja domnevo, da se morda
nahaja na oddihu ob Črnem
morju. Podpisal ga je pomožni
minister oboroženih sil Nikolaj
A. Bulganin.

V Moskvi in po vseh drugih
velikih mestih je bila, na čast
obletnice revolucije izstreljena
20-kratna topniška salva.

**Amerika in Anglija napadeni
kot "atomska izsiljevalki"**

MOSKVA, 6. nov.—Na veli-
kem shodu, ki se je vršil na
predvečer proslave 29-letnice re-
volucije, je predsednik Vrhovne-
ga sovjeta Andrej Ždanov, o ka-
terem se domneva, da ugetne na-
slediti Stalinu, napadal Ameriko
in Anglijo, o katerih je rekel,
da vodita obstrukcijo proti mi-
rovnim ciljem Sovjetske zveze.

Toda Rusija ne bo popustila
od svojih mirovnih stremeljenj,
navzlic grožnjam, s katerimi na-
stopajo "atomska izsiljevalci",
je rekel Ždanov, ki je v govoru
specifično omenil Churchilla.

Medtem ko se Ždanov v govo-
ru ni direktno dotaknil volitev,
ki so se vršile v tork v Zedi-
njenih državah, pa je dejal, da
v Zedinjenih državah kot po
ostalih deželah sveta izven So-
vjetske zveze obstajajo nezapo-
slenost, socialne neenakoprav-
nosti in resne politične krize.

**GOV. LAUSCHE NA
POGREBU**

V ponedeljek se je vršil po-
greb pokojnega pionirja v na-
selbini Johna Slogarja, p. d.
Jamšek, katerega se je udeležil
tudi guverner Frank J. Lau-
sche. "Jamška", kot je bil po-
kojni splošno poznan, je guver-
ner obiskal tudi v času bolezn.

POROKA

V soboto 9. novembra ob
11:30 uri popoldne se v cerkvi
sv. Marije Vnebovzete na Hol-
mes Ave. poroči Miss Maria G.
Konestabo iz 19808 Arrow-
head Ave. in Mr. Louis Mavrich,
sin Mr. in Mrs. J. Mavrich iz
19506 Arrowhead Ave. Poročna
slavnost zvečer se bo vršila v
Slovenskem narodnem domu na
St. Clair Ave. Mlademu paru že-
limo vse najboljše v novem sta-
nu!

TRUMAN BI MORAL RESIGNIRATI, PRAVI SENATOR FULBRIGHT

WASHINGTON, 6. nov.
— Demokratični senator J.
William Fulbright iz Arkan-
sasa je danes rekel, da bi
predsednik Truman moral
imenovati kakega republi-
kanca za državnega tajni-
ka, potem pa odstopiti, na-
kar bi postal predsednik
novo imenovani državni
tajnik.

Fulbright je izjavil, da
smatra ta korak, ki nima
primere v zgodovini Zed.
držav umestnim, radi več-
rajšnjih volitev, pri katerih
so republikanci dobili polno
kontrolno prihodnjega kon-
gresa.

Fulbright je rekel, da bi
bil republikanski senator
Arthur H. Vandenberg iz
Michigana najbolj logičen
naslednik državnega tajni-
ka Byrnesa, ki bi po Tru-
manovi resignaciji postal
predsednik Zed. drž.

Zed. države sedaj nimajo
podpredsednika, zato bi po
zvezni ustavi državni tajnik
postal predsednik v sluča-
ju smrti ali resignacije
predsednika.

Nov grob

FRANK BERETIČ

Danes jutraj je preminil
Frank Beretič, samski, star 38
let. Stanoval je na 665 E. 159
St. Bolehal je tri mesece. Rojen
je bil v Clevelandu. Delal je pri
Browning Crane and Shovel Co.
Zapušča očeta Franka, ki je
preje imel farmo na Dock Rd. v
Geneva, O., brata Harry, sestro
Josephine, in mačeho Rose. Po-
greb se bo vršil v soboto zju-
traj iz Svetkovega pogrebne-
ga zavoda, 478 E. 152 St., v cer-
kev Marije Vnebovzete in nato
na pokopališče v Geneva, O.

VAJE "SLOVANA"

Pevske vaje zbora Slovan se
bodo vršile v soboto večer ob
7:30 uri v Slov. društvenem do-
mu na Reher Ave. Po vaji se
bo vršila seja in vabi se člani
na polnoštevilno udeležbo.

"Zaprta" unijska delavnica prepovedana v treh državah

NEW YORK, 6. nov.—Včeraj so volilci v treh državah
—Nebraski, South Dakoti in Arizoni—pri tozadevnih re-
ferendumih odobrili zakonske načrte, ki prepovedujejo
sklepanje pogodb med delavskimi unijami in delodajalci za
takozvane "zaprte" delavnice.

Najbolj drastičen predlog v
tem smislu je bil odobren v dr-
žavi Nebraski, ki proglašja za
neveljavne vse kontrakte med
unijami in delodajalci, ki bi pre-
povedovali uposlitev radi član-
stva ali nečlanstva v unijah, ali
pa vsled odstopa ali izključenja
iz delavske unije.

**Unije v vseh treh državah
bodo vodile boj proti zakonu**

Unijski voditelji so izjavili,
da bodo v vseh treh državah
podvzeli sodno akcijo proti vsi-
ljenju odobrenih zakonskih
predlogov, ker je pravica do
svobodnega sklepanja pogodb
zajamčena v ustavi Zed. drž.
in se torej smatra, da je zakon
proti zaprti delavnici neustaven.

Zakonski načrt, ki je bil spre-
jet v Nebraski, ima postati ta-
koj polnomočen, ne bi bila po-
trebna kaka nadaljna akcija od
strani državne zakonodaje.
Kampanjo za zakonski načrt je
vodila Zveza malih trgovcev.

Ohijski demokrati skoro brez zastopstva v državni zakonodaji

Veliki izgredi
italijanskih drhali
proti Slovincem

TRST, 4. nov.—Snoči je ita-
lijanska drhal, broječa okrog
10.000 oseb, vprizorila velike
proti-slovenske izgrede, tekem
katerih so bili napadeni uradi
časopisov, ki so naklonjeni Ju-
goslaviji, kakor tudi posamezni
Slovenci.

To so bili prvi nemiri, do ka-
terih je prišlo v spornem ozem-
lju v teku zadnjih dveh mesecev.
Italijanske demonstracije so
bile organizirane na predvečer
konference sveta zunanjih mi-
nistrov v New Yorku, ki ima od-
ločiti usodo Trsta.

Kot se poroča, sta bila med
žrtvami dva člana civilne poli-
cije. Civilni policiji, ki je poma-
gala razganjati drhal, ki se je
zbrala pred glavnim stanom za-
vezniške vojaške vlade, je poma-
galo tudi šest članov ameriške
vojaške policije.

ZELEZNIŠKA NESREČA V NORTH CAROLINI

MIAMI, Fla., 6. nov. — Blizu
Rawlanda v North Carolini je
skočil s tira potniški vlak, vo-
ze iz New Yorka v Miami, ki je
sestojal iz samih spalnih vozov
in jedilnega vagona. Podrobno-
sti nesreče še niso znane.

160 OSEB UBITIH V INDIJSKIH NEMIRIH

CALCUTTA, Indija — V pro-
vinci Bihar je prišlo do velikih
nemirov, v katerih je bilo ubitih
160 oseb. Začasni podpredsed-
nik vlade Nehru je danes po-
zval študente, da zapustijo šol-
ske klopi ter gredo v provinco
pridigati mir.

Kdor je človekoljub, daruje
za otroško bolnico v Sloveniji

V okraju Cuyahoga so preživeli
republikansko poplavo samo štirje
kandidati za državno zakonodajo

Kako temeljita je bila republikanska poplava pri tor-
kovih volitvah, je postalo jasno v okraju Cuyahoga šele
včeraj zvečer, ko se je izkazalo, da bodo imeli demokratje
v prihodnji državni zakonodaji samo štiri zastopnike, nam-
reč dva senatorja in dva državna poslanca.

Pri volitvah so namreč repub-
likanski kandidati dobili štiri
izmed šestih senatorskih sede-
žev in 16 izmed 18 sedežev v
državnem senatu.

Edini demokrati, ki so ušli re-
publikanskemu plavu, so Mar-
garet Mahoney in Howard Metz-
enbaum, ki sta bila izvoljena v
državni senat, ter Elizabeth
Gorman in James M. Carney, ki
bosta sedela v državni zbornici.

V minuli državni zakonodaji
so imeli demokratje celotno re-
prezentacijo okraja Cuyahoga.

Herbertova večina znaša
samo 38,190 glasov

Zaključne številke iz gover-
nerskih volitev kažejo, da je
Lausche dobil 1,126,700 glasov,
republikanski governerski kan-
didat Herbert pa 1,164,900, kar
pomeni, da Herbertova večina
znaša samo 38,190 glasov.

S tako malo večino ni bil iz-
voljen še noben guvernator države
Ohio v teku zadnjih 20 let.
Iz števil je jasno, da bi bil
mogel guvernator Lausche preži-
veti republikanski plaz le, ako
bi bili volilci v njegovem doma-
čem okraju vsaj prilično tako
močno stali za njim kot so pred
dvema letoma.

**Lausche izgubil glasove
v mestu in okraju**

V tork je Lausche v okraju
Cuyahoga dobil samo 58,345
glasov večine, medtem ko je le-
ta 1944 njegova večina v okraju
znašala 191,956 glasov.

V mestu Clevelandu je Lau-
schetova večina v teku dveh let
padla s 158,515 glasov na 58,610
glasov. V predmestjih je Lau-
schetu letos manjkalo 265 gla-
sov večine, medtem ko je dobil
tam pred dvema letoma 33,441
glasov večine.

ISČE SORODNIKE

Frank Matjažič, doma iz Ivo-
ve gore pri Grosuplju, želi zve-
deti za naslov svojega brata An-
tona Matjažiča in nečaka Rudy
Matjažiča. Svoječasno sta žive-
la v Clevelandu. Ako sama to
čitata, sta prošena, da mu piše-
ta, ali pa se zglasta pri Mr. Fr.
Bucharju na 13901 McElhattan
Ave., ki ima za nju dodatno
sporočilo.

SREBRNA POROKA

V tork sta obče poznana Mr.
in Mrs. Frank in Anna Jakoš,
ki vodita gostilno na 669 E. 159
St., obhajala 25-letnico njiju
zakona. K čestitkam sina, so-
rodnikov in prijateljev se pri-
družujemo tudi mi in želimo
slavljenecem, da bi zdrava in ve-
sela dočakala tudi zlati jubilej!

REDNA SEJA

Nocoj ob 7:30 uri se vrši red-
na mesečna seja podružnice št.
41 Slovenske ženske zveze. Čla-
nice so vabljene, da se je goto-
vito udeležijo v polnem številu, ker
je več zažnih zadev za rešiti.

DEMOKRATI OBDRŽALI 4 KONGRESNIKE V OHIU

Demokrati so v tork v državi
Ohio izgubili dva kongresna se-
deža, kar pomeni, da bodo imeli
republikanci v novem kongresu
19 sedežev od 23, ki jih ima naša
država v kongresu.

Republikansko poplavo so
preživeli kongresniki Feighan
in Crosser v Clevelandu, Huber
v Akronu in Kirwan v Youngs-
townu.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Lloydell, Pa. — Umrli je v
bližnji Onalindi Margareta Sr-
nel, rojena Hiti, doma od Sv.
Vida nad Cerknico, stara 76
let. Umrli je po petmesečni
bolezni in bila je pokopana po
civilnem obredu 17. oktobra. Tu-
kaj zapušča šest odraslih otrok,
dva sinova in štiri hčere ter več
vnukov in vnukinj. Mož ji je
umrl pred 27 leti. — Par dni po-
zneje pa je umrl John Likovič,
star 66 let, doma iz Rakitne, po-
šta Preserje pri Ljubljani. Bol-
an je bil dve leti in bil pokop-
pan 21. oktobra. Tukaj zapušča
ženo, tri pastorki, sina, tri hče-
re in tri brate, v starem kraju
pa tudi brata.

East Moline, Ill. — Dne 26.
oktobra je v bolnišnici umrl L.
Vidmar, star 63 let, doma od
Hinji pri Žužemberku, v Ameri-
ki okrog 40 let. Mnogo let je
preživel v Depuevu, LaSallu in
Oglesbyju, že dalj časa pa je
bolehal na visokem krvnem pri-
tisku. Zapušča ženo, hčer in tri
vnuke.

Latrobe, Pa. — Stanley J.
Ban se je te dni zaročil s
Frances R. Žitko iz Greensbur-
ga. Angela Ban je na bolniški
listi.

Toronto, Ont. — Dne 20. ok-
tobra je v bolnišnici umrla Ol-
ga Mavrin, stara še ne 36 let.
Iz starega kraja je prišla s star-
šev v Kanado tik pred prvo sve-
tovno vojno 1914. Bolehala je
za rakom in se podvrgla dvema
operacijama. Zapušča moža
Raymonda, ki je predsednik
nadzornega odbora Zveze ka-
nadskih Slovencev, tri otroke,
starše, pet bratov in sestro.

KONCERT "PLANINE"

Pevsko društvo "Planina" pri-
redi v nedeljo 10. novembra
svoj koncert v Slovenskem na-
rodnem domu na 5050 Stanley
Ave. v Maple Heightsu. Pro-
gram se prične točno ob 7. uri
in po koncertu se razvije ples
in domača zabava. Igrala bo
izvrstna godba.

ZADUŠNICA

V soboto jutraj ob 6:30 uri
se bo brala zadušnica ob 30-
dnevni smrti Johna Zelko, in
sicer v cerkvi sv. Vida. Sorod-
niki in prijatelji so vabljeni, da
se opravila udeležijo.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
1231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ŽENSKÉ DELAVKE V PRVEM POVOJNEM LETU

Kaj se je dogodilo z žensko delovno silo tekom prvega povojnega leta? V poletju 1944 je bilo v vojnih tovarnah uposlenih okrog 19 milijonov žensk, šest milijonov več nego v letu 1940. Večje število uposlitve žensk v omenjeni dobi je pripisovati potrebam tovarn za izdelovanje letal, strojev, kemikalij itd. Istočasno je bilo zaznati veliko pomanjkanje delavk v hišnih in drugih sorodnih službah.

Pred koncem vojne pa je število uposlenih žensk že pričelo padati. V času od junija do septembra v letu 1945, so tovarne odslovile po eno žensko delavko od vsake štiri, ki so jih imele na svojih plačilnih listah. V tovarnah za letala in v ladjedelnicah so bile odslovljene tri od vsake štiri uposlenih delavk. Opaziti je bilo tudi, da so tekom te perijode ženske zgubljale dela v mnogo večjem številu nego moški delavci uposleni v istih industrijah.

Narodna liga strokovnih ženskih uni (The National Women's Trade Union League), ki je pregledala statistične številke o uposlenosti žensk v prvem letu miru, ne more reči z gotovostjo, kam in kako se je usmerila ženska delovna sila, ki je bila med vojno v vojnih in drugih tovarnah. Ve pa toliko, da se je precejšnje število teh žensk vrnilo v hišne in podobne službe, kajti seznam ameriškega censusa (ljudsko štetje) kaže, da večina teh bivših tovarniških delavk sploh ne spada več na ameriški delovni trg, kajti mnoge so enostavno ostale doma, druge pa so se vrnile v hišne in slične službe.

Številke censusa Zedinjenih držav kažejo, da se je v dobi od avgusta 1945 do avgusta 1946 skrčila ženska delovna sila v civilni produkciji za dva milijona in okrog tri milijone žensk, ki so bile prej uposlene v vojni produkciji, sploh ni več poskusilo iskati dela. Število žensk zabeleženih kot nezaposlenih je bilo samo 60,000, a seveda je treba pri tem upoštevati dejstvo, da je šlo mnogo žensk iz vojnih tovarn v druge tovarne za civilno produkcijo in to posebno v predilnice in slične lahke industrije.

Tekom dobe od aprila 1945 do aprila 1946 je bilo v železnih in jeklenih tovarnah odslovljenih 236,00 žensk, nadaljnih 166,000 je bilo odslovljenih iz tovarn za električne izdelke, 234,000 iz tovarn za izdelovanje raznega strojnega orodja, 396,000 iz industrije za izdelovanje transportne opreme (večji del za letala), dočim so kemične tovarne odslovile 116,000 žensk. Navzlic vsemu pa je bilo v aprilu letos opaziti, da so te industrije uposile več ženskih delavk nego so jih imele na svoji plačilni listi pred vojno.

Predilnice, tovarne za usnje in proizvodnje usnatih izdelkov so od spomladi 1945 pa do spomladi 1946 uposile 85,000 ženskih delavk. Seznami kažejo, da so imele te vrste tovarne v aprilu 1946—120,000 več ženskih delavk na svojih plačilnih listah nego v aprilu 1941.

Mnoge ženske so seveda morale sprejeti nižje plače, nego so jih prejemale v vojni industriji. Spoznale so tudi, da je starost velikega pomena pri iskanju dela. Trgovine in agencije, ki iščejo uradniških moči za svoje kliente, imajo najrajši ženske v starosti do 30 let. V poklicih, ki zahtevajo profesionalno večjih žensk, je uposlenih komaj 10 odstotkov žensk, ki so uposlene. Okrog 60 odstotkov uposlenih žensk najdemo v trgovinah, uradih, hišnih poslih itd. Toda to je povzeto po predvojni sliki položaja, danes je situacija nedvomno precej okrnjena, toda liga ženskih uni meni, da bo kmalu ista kot v času pred vojno.

Značilno je tudi dejstvo, da danes dela in išče uposlitve veliko število žensk v starosti od 35 do 50 let. Liga sedaj dela na tem, da se odpravi predsodek proti uposljevanju žensk nad 30 let starosti, kajti iz izkušenj se mora trditi, da baš te ženske tvorijo neprecenljivo vrednoto v delovnih silah dežele, ker so povečini izkušene delavke in uradnice.

PRISPEVAJTE ZA OTROŠKO BOLNICO V SLOVENIJI!

UREDNIKOVA POŠTA

Poročilo podružnice 39 SANSa za mesec oktober

V sklad otroške bolnišnice v Sloveniji so darovali sledeči: Leopold Kusan, odvetnik v Slovenskem narodnem domu, \$500. Progresivne Slovenke so poslale po svoji agilni predsednici Ceciliji Subel preostanek \$235.01.

Mrs. Julia Peternel je izročila vsoto \$129.80 od bivšega pevskega zbora "Slavčki". Jančko N. Rogelj pa je izročil \$51.31 od bivšega Slovenskega Sokola. Lawrence Galiot, 1140 E. 60 St., je daroval v ta namen \$20.00, Blaž Novak, 1553 E. 30 St., \$10. Po \$5: Frank Janša, Mrs. Anna Erbežnik, Wm. Candon in družina, Mr. in Mrs. Peter Lustrik, John Smuk in John Mihelich, 1170 E. 74 St. mesto venca za pokojno Frances Tavčar.

Frank Wirant je daroval \$3, Anton Traven \$2 in Frances Boston \$1.

Najlepša hvala Progresivnim Slovenkam, kakor tudi vsem od mladinskega pevskega zbora "Slavčki", in Slov. Sokola, odvetniku Leo Kusanu ter vsem posameznikom, kateri velikodušno prispevate v ta namen.

Za SANS so prispevali: Mrs. Josephine Zakrajšek \$10.

Po \$5: Anthony Zakrajšek, Frank Verbič, Vincent Yurman, Frank Korup. Po \$3: Joseph Globokar, Anton Colarič, John Kramar, Rudolph Kozan, Katarina Stefanič, Frank Hribar, August Komar, Frank Schifferer, August Kollander, Ciril Kunstelj, in John Smuk \$2.00.

V imenu SANS-ove podružnice št. 39 vsem iskrena hvala! John Pollock, blag.

Pevsko društvo "Planina" vas vabi

Cleveland, Maple Heights, O — Pevsko društvo "Planina" vljudo vabi vse prijatelje in znanke, ki ljubijo petje in se tudi veliko zanimajo za to, kaj bodo zmogli pevci javnosti predstaviti.

Saj veste, pevci sami veliko žrtvujejo, ko se zvesto udeležujejo pevskih vaj. Zato ni več kot prav, da tudi mi pokažemo zanje toliko zanimanja, da jim pomagamo k večjemu uspehu pri koncertu.

Koncert pevskega društva "Planina" v Maple Heightsu se vrši v nedeljo 10. novembra v Slovenskem narodnem domu na Stanley Ave., pričetek ob 7. uri zvečer. Po koncertu se vrši ples, pri katerem igra J. Zabukovic orkester.

Pevsko društvo "Planina" vam bo zapelo v mešanem zboru, moškem zboru in kvartetu. Zapeli bodo V. Zimšek, L. Vrček, L. Lipnos, A. Glavič; solo-spev poda V. Zimšek. Pevski zbor "Planina" je sedaj znatno večji in močnejši, kot pa je bil ob zadnjem koncertu. Sedaj boste slišali novega baritonista, ki bo zapel pesem "Slepec" itd., to je John Zupanc.

Cel program bo podan pod vodstvom pevovodje Franka Vauterja. Vas še enkrat vse prijazno vabim k udeležbi v nedeljo 10. novembra ob 7. uri zvečer. Na svidenje!

Frank Vrček.

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Sodnijski proces proti slovenskim izdajalcem

(Nadaljevanje)

Priča Ivan Arko je bil aretiran in poslan v internacijo v Nemčijo. Med tem časom je bila aretirana tudi njegova žena.

"Dne 23. maja 1945 sem se vrnil iz internacije in zvedel, da moje familije ni več med živimi, da so mi ženo odpeljali, otroke pa postrelili. Šel sem v Ribnico in tam našel pogorišče. Izvedel sem, da so trije mrlci pri Sv. Križu, katerih identiteta se ne more ugotoviti. Moja svakinja Mira je ugotovila, da so obleke moje pokojne žene. Tako sem dobil prvo sled, kako je bila umorjena moja žena.

"Bilo je 23. ali 25. marca, po aretaciji mojih hčerk Brede in Darje, ki sta bili zaprti na policijski v Ribnici. Kaj se je tam gojilo, lahko povedo vsi. Tepli so jih na mrtvo. Odtod so jih odpeljali 3. aprila neznan kam. Zvedel sem, da so jih pobili, trupel pa še do danes nisem našel. Ženo so zaprli marca in jo odpeljali v Ljubljano v prisilno delavnico, kjer so jo izročili rablju Hlebcu. Tepena je bila tako, da je imela vsa bedra črna. Dne 23. aprila je bila odpeljana iz prisilne delavnice, na listku je bilo zapisano: 'Poslana na prisilno delo v domovinsko občino v Ribnici.' Takratni predsednik sodišča major Stane Klavž mi je dovolil, da sem zaslislal Hleba, ki mi je povedal, da je dobil nalog od Hacin, da jo naj izroči črni roki.

"Z njo je bilo še eno drugo dekle in en tovariš. Drugega ne vem. Občutil sem vso težo zločinaškega dela Hacin, da sem bil interniran in na prisilnem delu na Koroskem, od tam na izrecno zahtevo ljubljanske policije odpeljan, da me odvedejo v Begunje in kot talca ustrelje. To sem videl iz pisma mestne policije s podpisom obtoženega Hacin."

Hacin je vse zanikal, kar je izpovedala priča.

"Jaz pred svojo vestjo in pred

demkrat. In, ko niso ničesar izrekli iz njega, so ga pustili osem dni stradat. Med tem je policija "zasliševala" druge aretirance. Ves čas so padali udarci, ki jih je priča slišala v sosedno klet. Udarce so spremljali nečloveški glasovi in kričanje. Ker je Hacin trdil, da so tepli le one, ki niso hoteli priznati, je Keber pričal proti.

"Ena od deklet ni vzdržala muk in je priznala obtožbo. Ko je povedala vse, so jo z gromkim smehom položili na klop in jo neumljeno pretepali kakor druge."

Priča Inka Strojansk je predložila spisano pričevanje. Imela je opraviti s Hacinom, kadar je hotela posredovati za kakšnega aretiranca. Hacin je bil po njeni izjavi do Slovencev trd in osoren, krut in nedosten, do Nemcev pa uslužen in naklonjen. "Nekoč sem mu omenila, da PP agenti pretepajo ljudi na policijski, nakar je Hacin vstal in se osorno zadril, češ kaj pa to koga briga, to je naša stvar..." Na vprašanje, kakšen človek je Hacin, je izjavila, da je rad pil in bil velik ženskar. Po mišljenju je bil nepobožnjakarski. Hodil je vsako nedeljo k maši. "Nisem pa njegove vere mogla spraviti v sklad s tem, kako je mogel tak človek dati pretepati in pomoriti toliko število Slovencev."

Predsednik je nato prečital več izpovedi, med drugimi tudi Anke Tume, ki je pri zaslišanju izjavila:

"V začetku februarja 1945 smo bili aretirani vsi, bratje Branimir, Ostoj, Boris in Zoran Tuma ter jaz. Kmalu sem bila izpuščena in sem šla k upravniku Hacinu prosit za olajšanje usode priprtih bratov. Na vsa izvajanja je Hacin nervozno odgovarjal, da ni milosti zanje. Moji svakinji, vdovi po Borisu, je dejal, naj si preskrbi službo. On je torej že takrat vedel, kakšna usoda jih čaka in soglašal z obsodbo, ko so potem 4. maja njegovi agentje vse pobili na Turjaku."

Marija Jezeršek je pričala, da so jo aretirali 14. julija 1944, ker je podpirala Osvobodilno fronto. Še tisti dan je bila zaslišana in močno pretepena. Vrgli so jo na mizo, jo položili na obraz blazino ter jo začeli tolči z gumijevkami. To se je ponovilo 17. julija. Ker ni ničesar priznala, so jo bili do krvi in nezvesti. Grozili so ji, da imajo za take zakrknence sv. Urha, kjer vsak prizna, kar oni hočejo. Poslana je bila v prisilno delavnico in nato v koncentracijsko taborišče v Ravensbruck.

(Nadaljevanje sledi)

Preskrbite potrebno nego slovenski mladini v Sloveniji! Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji! V uradu "Enakopravnosti" lahko oddaste vaš delež!

V nedeljo bo veselica

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

Šel sem oni dan po ulici in videl sem prihajati nasproti svojega starega znanca Kristijana Nergača. Na vse načine sem počel, da ga ne bi videl in v hudi stiski sem se obrnil celo v izločeno okno in z največjim zanimanjem in popolno predanostjo opazoval dežnike, čeprav je bilo najjasnejše sonce. Vse zastoj. Že me je prijel za roko in dejal, da me bo spremljal, ker da je pot v dvojje prijetnejša. Narediti sem moral kar najboljšo razumevaljoč obraz, zato je Kristijan kar takoj odpel veliko zatvornico svoje odgovornosti, kajti videla se nisva že dober teden.

Vodil me je proti Gradu in vso pot sva poslušala oglasujoča motorna kolesa, nad katerimi, tako so zdi—in to je imel Kristijan Nergač celo prav—ni

bo, kajti zavila sva na Grad. A prav na ovinku, ojoj nesreča!—velik letak. Postal je Kristijan Nergač, ogledoval letak—to bi še nekako šlo—a tudi mene.

Sami veste, da je te dni v Ljubljani vroče, a takrat je bilo vsaj še nekaj stopinj več. Nato se je vsulo: "Tako torej! Ples, veselica, razuzdanost, ponočevanje, nečistost, pretepi in poboji, razbiti in nesrečni zakoni, zapravljanje — — —" in ker je Kristijan študiran človek, je svoj čelni napad končal s klasičnim: "Kam plovemo?"

Ko sva se na Gradu vsedla in ko je ležalo pod nama naše preplepo Barje s Krimom in drugimi manjšimi gorami in ko se je Kristijan nekoliko pomiril, sem mu pričel pripovedovati:

"Veselica pomeni, da se ljudje hočejo veseliti. In veselili so se v vseh časih in v vseh krajih. Včasih pod lipami, včasih pred cerkvami ob žegnanjih, včasih ob semanjih dneh, včasih na božjih poteh in ko nam je ljubi Bog ustvaril vrle organizacije Orlov, Fantovskih odsekov, Dekliških krožkov, nedržavnih in potem državnih Sokolov, predvsem pa nadvse vrle Gasilce, so se veselice rajši prenesle v društvene domove ali senčnate vrtove.

"Ni torej potem bilo prav nič potreba spraševati ljudem s Slomškom: 'Prejubo veselje, o kje si doma,' temveč samo sesti na kolo in si že bil tam, kjer je bila veselica s sledečim sporedom: ob 3. popoldne sprejem gostov, kar je zaradi prezgodnje ure redno pomenilo le nekaj vaških otročaje in vseh vaških psos, ki jih je vključ vročini le prignala pasja radovednost, kot druge in nadaljne točke pa srečolov, šaljiva pošta, ameriški zapor, ribolov, streljanje, razbijanje loncev in podobno. Nato godba, za njo ples in krona in bistvo vsega: Za dobro jedajo in pijačo preskrbljeno.

"Nepozabni spomini so res to, kot 'Oznani' še sedaj ne more pozabiti mojih birmanskih orglic in nove obleke. Ljudje so se veselili, plesali, peli, jedli in pili. Bile so tudi, nadvse jasno je to, vidne posledice: tam je bilo nekому slabo, drugi je madonal, tretji zaspal, četrti zapel solo, kar bi prav gotovo ne storil v pisarni, na njivi, v delavnici ali drugi dan, pari najrazličnejših starosti so se izgubljali, ker jim ni bila všeč prevelika družčina, sam načelnik gasilcev, orlov ali sokolov, ti je ob 11. zvečer prijazno segel v roko in ti hotel zaupno povedati nekaj prav lepega, toplega in pristranskega, pa je iz njega prihajal samo še nekak šum in kolcanje, in včasih je bil seveda tudi tepež. Na vse to pa je gledala luna ali pa samo zvezde, ki pa se niso prav nič pohujševale, naj je bila veselica na katoliški, sokolski ali gasilski podlagi; brigali so slovenski 'svetovni' nazori nebeška telesa!

"Če danes, Kristijan Nergač, beremo vabila na veselico, je v glavnem sicer isti program, vsebina veselice pa je že in bo še morala biti drugačna, kajti spreminile so se razmere in te spreminjajo tudi ljudi. Priznati moramo, da vsi ljudje, kljub novim razmeram, le še niso povsem slekli starega človeka, mnogi pa so ga že, ali vsaj postajajo drugačni. Danes prav gotovo da ni že nobene skrbi, da bi se na veselici stekli orli in sokoli ali eni kot drugi sami med seboj, tudi ne, da bi v današnje mladinske organizacije iskreno vključena mladinna ne vedela, kaj sme in kaj ne, tudi ne, da bi mo nove lovnihih brigadah, o toči, ki je očividno kazni božja za naše grehe in nazadnje še o tem, da se sedaj res že vse dobi, da pa zopet ni dinarja.

Na več vogalih in stenah so bili lepaki, ki so vabili na veselice. Ta in oni teren, četrt, gasilci na Lavrici, planinci, fizikultniki itd. S strahom sem pričakoval, kdaj jih bo Kristijan ugledal in že sem upal, da jih ne

ga sočloveka, ali naj bi mu skupno pomagali samo, če mu potolče toča, pogori, ali če ga zadenejo druge nesreče? Samo to bi ne bilo prav in zato si izbere človek tudi dneve in ure veselja in hoče postati s sočlovekom tudi vesela in veseleča se družina.

"Koliko prijetnih ljudi, o katerih si misliš, da so pusti in dolgočasni, se ti odkrije prav na takih veselicih, tudi pametne reči se da lažje in boljše pomeniti kot včasih pozno zvečer, ko si pravkar prišel s tretjega in četrtega sestanka ali sejo. In, ali je to tako napačno, če pri mladih parih postane poznanstvo večje? Včasih so se seznanjali in si obljubovali poroke na božjih poteh, semnjih in ob žegnanjih, če si ti danes med harmoniko, plesom in na veselici, je pač le nova časovna okoliščina večnega načela, da se mladi ljudje pač ljubijo in ženijo.

"Lepa skrivnost veselja je torej lahko veselica, ljudje se seznanjajo, postajajo prijatelji, zaljubljeni, sklene se marsikatera kupčija, sosed obljubi, da bo drug teden sosedu preoral njivo ali mu pripeljal drva iz hoste, sosed obljubi semena, le in še druge pomoči sosedu in medsebojno prijateljstvo je še večje."

Skoraj mehal se je Kristijan Nergač, a je vseeno neumno dejal: "Vse je to lepo, a kaj, ko so ljudje le hudobni, nagajeni in alabemu in ti vsako reč in priitko izrabijo za greh."

Tu bi dejal samo to, da so morda res še kje veselice, ki niso v redu, ne vidim pa v glavnem v sedanjih veselicih nič hudega in še manj tistega, čemur pravi Nergač greh.

Tako je, Kristijan Nergač: jamstvo za to, da je danes prav, kakor ni bilo še nikoli, je novi človek. In dokler ne veruje v to veliko resničnost, moraš postati še vedno v starega človeka in po njegovih delih soditi današnje, nove ljudi in čase. In te nove ljudi, ki jih ne srečaš več tam kot stare, te, ki neumorno delajo in grade, te si oglej na današnji veselici, zato pridi! Od teje običajne človeške slabosti, verjetno bo kdo le preveč glasen, drugi le preveč okrogel, spet drugi se bo morda le še pridušil, če dekle ne bo hotelo z njim plesat.

A videl boš tudi, da hoče prav veselica in veselje zblizati ljudi in poudariti, da je možno in pravilno tudi skupno veselje vse vas, terena, četrti, planincev itd. Vsi smo in moramo biti le velika družina, skupnost, ki je nihče ne more razbijati, Kristijan Nergač! Videl boš torej veliko razliko med nekdanjo in današnjo veselico in da ta razlika je leži vsa odgovornost pa tudi za sluga na novih ljudeh novega časa. In, če prideš, te bo prav ta razlika nehoti potegnila za seboj, če prav se je boš nekaj časa še otepal, pa boš le polagoma prisedel k mizi.

S prva sicer nekje v temenjšem kotu, a te bo veselje novih ljudi vedno bolj gnalo in vlekelo k njim, k luči, in še sam ne boš vedel, kdaj se boš znašel kje med družino, ki poje partizanske pesmi ali pa celo z brko in mlado partizanko na plesišču.

In še drugi dan ti ne bo ničesar žal!

Dr. Metod Mikul.

NOČOJ JE ROKOBORBA V ARENI

Vsak četrtek zvečer se vrši zanimiva rokoborba v Areni 3700 Euclid Ave., pričetek ob 8:30 zvečer. Glavna bojevnika sta na programu za nočnejši večer Ernie Dusek iz Omaha, Neb. in Joe Savoldi iz Notre Dame, kot poročča Jack Ganson, pospeševalatelj rokoborbe v Clevelandu. Drugi par bo Jules Strongbow, Indijaneec in Eric Holmback. Tretji par bo Don Evans in Larry Moquin iz Kansasa. Četrti par pa je Bobby Managoff in Hardy Kruskamp. Vstopnice so v predprodaji pri Richman's 736 Euclid Ave.

FRANCE BEVK:

MED DVEMA VOJNAMA

ČRTICE IN NOVELE

(Nadaljevanje)

Sredi noči je stal na vrhu hriba. Pobočja so se kopala v mesečini, v dolini so ležale sence, ozrl se je na jug, na tihe, temne obronke gora. Bil je izven nevarnosti. Teža se mu je zvalila raz srca, nova mu je legla na dušo. Domovina! Sence dreves so se zibale, v grmovju je zasumelo. Ali so mu na sledi? Odrtnil je pogled od juga, s pospešeno naglico stopal na sever. Temne doline, vrhovi v mesečini, šepet gozdov. Samotna vas s cerkvijo. Lajež psov, petje petelinov. Pirihi je slišal le utripanje srca.

Tistih trenutkov nikoli ni pozabil; včasih ga je bilo sram prestalega strahu. Stopil je na zemljo, na katero je prej pogosto mislil. Ljudje so mu bili, kakor da se je po dolgi odsotnosti vrnil med znanke. Govoril je lahko besede, ki so se mu prej porajale v mislih, a so ostajale neme. Vse se mu je zdelo lepo, osrečujoče, vabljivo. Iz dna duše pa mu je vstajalo nekaj drugega. V prvih dneh nerazločno, a od dne do dne jasnejše, močnejše, bolj opominjajoče.

Mučilo ga je domotožje. Svoje ožje domovine ni mogel pozabiti, njeni sončni bregovi so mu za vedno ostali vtisnjeni v dušo. Včasih ga je zgrabilo s takim silo, da se je vpraševal: ali naj se vrne, se da ujeti in vreti v ječo? Tragedijo svojih rojakov je občutil globlje kot prej, da se mu je neredko od bolečine zvijalo srce.

Pretekli so bili meseci, a nje mu se je zdelo, da so minila leta. Pred duševnimi očmi so se mu prikazovali blede obraze tovarišev, ki so sedeli v ječah. Bil so daleč, a zdeli se mu blizu. Po duši še nikoli tako blizu. Bil mu je, kakor da ga zrejo nepremično z ironičnim nasmehom in čakajo sodbe. Tudi on je čakal sodbe. Sodili ga bodo v odsotnosti, zato tem strožje. Obsodba ga bo za dolgo, morda za vedno odrezala od svoje domovine. To je bilo najbolešnejše.

Nad pisalno mizo je visel z žabljički pritrjen izrezek iz časnika. Goste črke, sovražne, z žolčem prepojene besede. Med ostalimi imeni obtožencev je bilo tudi njegovo ime. Dvignil se je nad mizo, zastrel v papir, kakor da se hoče še enkrat prepričati, če je to res on... "Filip Pirihi."

Razburil se je, kakor vselej, kadar je na tistem izreku bral svoje ime. Cigareto, ki jo je pravkar prižgal, je vrget proč. Postal mu je tesno, zadržano med tistimi stenami. Znova je stopil k oknu in ga odprl. Zunanost le megla, megla, iz katere je prišlo vedno gostejše. Vdihnil je polne prsi vlažnega zraka.

Z juga je prihajal vlak... Skozi meglo in večerni mrak je raslo nekaj temnega in se približevalo. Iskre, dim, odsvit ognja, ropot — lokomotiva je hrumela mimo. Nemir, ki ga je Pirihi čutil že od jutra, se je stopnjeval. Ali bo videl kakega znanca? Ali prihaja s tem vlakom kako sporočilo od doma?

Vozovi, okna — vse je hitelo mimo rahlo zabrisano in izginjalo. Nekatera okna so bila prazna, na drugih so sloneli ljudje. Obrazi, obrazi — Pirihi jih je lovil; dva ali trije so se mu vtisnili v spomin — V predzadnjem vozu je slonela na oknu neka ženska. Bila je mlada, nosila je svetlo obleko in nasmeš na licih. Pogledala je Piriha, mu prikimala in zamahnila z roko

— že je zatonila v mraku za ko stanji.

Filip je obstal kot okamenel. Ali se mu je tako zdelo, ali je res še nekoč videl ta obraz? Ali ga gospica pozna in mu prinaša kako novico, ali je le v svoji preserni radosti čutila nepremagljivo željo, da mu je pokimala v pozdrav? Ali se ni njen obraz znova prikazal izza kovanec in se oziral po njem? Morda se mu je tako zdelo.

Zaprli je okno, vzel klobuk in stopil na ulico. Luči so že gorele, pločniki so se svetili od mokrote, na cestah je ležalo blato. Ljudje so se tihi, mračni drug drugemu izogibali z dežniki, hiteli na vse strani.

Pirihi je stopil proti postaji. Morda bo srečal neznanko: zabil si je bil v glavo, da mu prinaša neko novico. Kolikokrat so mu domači pošiljali sporočila po čisto tujih osebah. Nenadoma se je ustavil — kakšna nemurnost! Spomnil se je svojih voženj v tujini, ko je čisto tujim ljudem z roko mahal v pozdrav. Eno upanje mu je ugasnilo, porodilo se mu je drugo. Svetla obleka neznanke priča, da je prišla z juga. Vsaj videl jo bo. Tako se človek razveseli šopka cvetic iz svoje domovine.

Iz megle so vstajali ljudje in se znova izgubljali vanjo. Mimo je privozil natrpan tramvaj, prihajale so kočije. Cele gručee ljudi, ki so šle tiho, zamišljeno; neznansko se jim je mudilo v

PISMA IZ STAREGA KRAJA

Pisma iz Velikih Loč, okraj Hrpelje-Kozina

Cleveland, O. — Spodaj podpisana sem prejela že več pisem od moje sošolke in sosedice Ivanke Znidarjeve iz Velikih Loč. Ona ima 10 otrok, torej le sode čete se lažejo. Moj nečak se nahaja spet v zaporu od 6. septembra. Dobivam sama taka poročila. Pa nič zato, saj pravica že prihaja do veljave.

Jennie Hrvatin.

"Velike Loče,
9. avgusta 1946

"Draga Ivanka!
"Pozdravljena! Sporočam, da sem prejela Tvoje pismo in vse pakete, za katere se Ti najlepše zahvalim. Vse poslano je prišlo prav, če ne enemu, pa drugemu, saj nas je. Res, nekoč smo si bolj pomagali, smo marsikaj peljali v Trst, sedaj pa ne smemo, ker ni še Trst dokončno priključen k Jugoslaviji, pa mi

Naprodaj

je zidano poslopje na St. Clair Ave., 3 stanovanj in dva trgovska lokala. Najemnina \$169 na mesec. Nobenih "Lease-ov." Cena samo \$19,500.

Clifton Realty

BO 0911

Dom in investicija

2 hiši, vsaka za 2 družini; 6 in 6 sob ter 5 in 5 sob. Vse nanovo barvano. Nahajate se v okolici E. 93 St. in St. Clair Ave. Izvrsten nakup za dva veterana.

PORATH REALTY

RA 5777-10522 SUPERIOR AVE.—MU 5219

Mr. Rosen

slim, da bo kmalu. Kjer so naše žrtve, tam so naše meje.

"V Trstu še vedno propagandira ostanek fašizma in kapitalizma. Pa mi nočemo tiste reakcije podpirati, ker na vsak način ta ostanek fašizma moramo uničiti. Sedaj nam ne pustijo nič doli peljati in ne nese. Če tukaj pri nas kaj malega prodamo, s tistim denarjem ne moremo nič kupiti, ker imamo poseben partizanski denar.

"V Trstu je precej blaga in obušala. To blago pa ni preveč dobro, je mešano z umetno svilo in obušalo pa s papirjem-kartonom. Denarja od prej nimamo, ker smo ga sedaj v vojni porabili. Partizani od začetka niso imeli nič, smo jih morali mi drugi podpirati z obleko in z denarjem. Hrano smo jim morali mi kuhati in nositi v grmovje. Dva starejša sina sta mi

AUGUST KOLLANDER

v Slov. Nar. Domu,

6419 St. Clair Ave.

POŠILJA DENAR v Jugoslavijo, Trst, Gorico, Avstrijo, Italijo in druge kraje; vsaka pošiljatev je jamčena;

PRODAJA ZABOJE za pošiljanje hrane in obleke v staro domovino in sprejema tudi zabojke za odpošiljanje v stari kraj.

Pri Kollanderju boste vedno dobro postreženi.

bila tudi tam, sem ju morala z vsem podpirati. Sedaj je eden doma. Tam pa je še vedno tisti, ki je redno skrbel. Tvoji materji za drva in ki ga je imela najrajši. On ne pride domov, dokler ne bo vse v redu.

"Saj veš, izžupani smo do kraja. Če smo mi imeli ali pa ne, njim smo dali in pomagali. Na ta način je zrastle ta močna Titova vojska. Sedaj je tako močna, da si ne moreš misliti. Pretrpeli smo res veliko, ampak mi vemo zakaj. Vse trpljenje, kar smo ga prestali, je bilo zaradi domačih izdajalcev. V naši vasi ga ni bilo nobenega. Saj se vidi, kje jih je bilo več, — tam kjer je bolj požgano in več žrtev.

"Če bi ne bil prišel razpad Nemčije, bi bilo še to malo vasic požganih. Saj oropane so bile prav zadosti. Sovražnik je imel v načrtu popolno uničenje po naših krajih. Tukaj je sedaj dosti trpljenja. Bolj ko človek dela, manj ima. Letos je na primer vse trud zastoj. Letina je taka, da sploh se ne spominjam še take. To je prišlo vse od suše in od črvov. Ta zemlja tukaj je postala nerodovitna, ker je vse od vojne opustošeno.

"Otroci so mi vsi odrasli. Se prav bojim zime, ker so vsi brez sukenj in zimskih oblek. Ostali smo vsi živi in zdravi in želimo tudi Vam. Vas vse skupaj najlepše pozdravljam,

"Johana in Milan Zadnik".

* * *

Drugo pismo je od mojega

ZA PREKLADANJE

TOVORA

Nickel Plate tovarno skladišče

E. 9th St. in Broadway

Plača 93½c na uro

Čas in pol za nad 8 ur

Zglasite se pri

Mr. George J. Wulff

Nickel Plate R.R. Co.

E. 9th & Broadway

Išče se

PUNCH PRESS

OPERATORICE

INSPEKTORICE

VARENKE

TOVARNIŠKE DELAVKE

MOŠKE za

INSPEKTORJE

SPLOŠNO TOVARNIŠKO

DELO

TEŽAKE

DOBRA PLAČA OD URE IN OD

KOMADA

PRVI IN DRUGI ŠIFT

STALNO DELO S TO 60 LET

STARO DRUŽBO

Izvrstne delovne razmere

Bishop & Babcock

Mfg. Co.

1285 E. 49 St.

POMOČNICE ZA

URADNIŠKI

LUNČ ROOM

Delajte v čistem, prijetnem

ozračju.

Morate biti večji angleščine.

Samo čedne, snažne in večje

žene v starosti 20 do 35 let

se naj prijavijo.

Plača \$29 za 40 ur dela.

Dobi se obede in uniforme.

Zglasite se pri

THE OHIO BELL

TELEPHONE CO.

Soba 901

700 Prospect Ave.

nečaka Franceta Frank, iz Trsta, ki je eden izmed udarniške brigade iz Trsta pomagali graditi cesto pri Brezovici blizu Ljubljane.

"Trst, 19. avg. 1946.

"Draga teta!

"Precej časa je že odkar sem Vam zadnjič pisal. Danes, ko sem prost Vam hočem zopet pisati en par vrstic. Bil sem en mesec v Sloveniji, v Brezovici pri Ljubljani, za prostovoljno delo. Šel sem skupaj z drugimi tovariši iz Trsta, Tržiča in iz Gorice in še z drugimi iz Julijske Krajine. Mladinci so bili večinoma Italijani, drugi pa Slovenci. Naša brigada je štela 260 mladincev in mladink. Gradili smo avtomobilsko cesto, katere bo šla od Trsta do Maribora. Čez čas bo nova cesta vezala tudi Ljubljano z Zagrebom in Belgradom.

"Delali smo po šest ur na dan, potem smo imeli politično uro, fizikulturo in kulturo. Jedli smo po trikrat na dan in tisto kar so nam dali, je bilo dobro in zadosti. Imeli smo tudi dosti sadja.

"Dostikrat smo šli tudi na izlet. Najlepši kraj, v katerem smo bili, je bil Bled. Obiskali smo tudi Prešernov dom, največjega pesnika v Jugoslaviji, v vasi Vrba. Naša brigada (IV.

tržaške brigade) je postala udarna brigada. Naša brigada je tekmovala z desetimi drugimi brigadami. Dobili smo zastavico, ki jo imamo sedaj v Trstu. Tako, da naša brigada je bila najboljša iz cele Slovenije. Ta cesta bo široka 12 metrov in bo izgotovljena enkrat drugo leto.

"Važen pomen bo imela ta nova cesta v bodočnosti v tem, ko bo velik promet po Jugoslaviji in bo ta cesta vezala srednjo Evropo. Zato smo šli mi na prostovoljno delo, da dokažemo bratstvo in vzajemnost med Italijani in Jugoslovani.

"Ko smo se zopet vrnili na svoje domove, smo se začeli ponovno boriti, z manifestacijami, da mi nečemo fašistov v našem mestu. Protestirali smo proti policiji, katere drži z fašisti. Govoril sem na sestanku mladine in sem jim razlagal naše življenje in politični pomen, s katerim smo šli na udarniško delo. Ko sem končal, so bili vsi zadovoljni in veseli našega uspeha.

"Ko sem prišel domov sem prejel barve in obleke, ki ste mi jih poslali. Bil sem vesel, posmo bili, je bil Bled. Obiskali smo tudi Prešernov dom, največjega pesnika v Jugoslaviji, v vasi Vrba. Naša brigada (IV.

"Franceta Frank".

Tretje pismo je pa od sestre Rosalijske Frank in se glasi:

"Trst, 8. sept. 1946

"Predraga moja sestra Ivanka!

"Pred osmimi dnevi sem Ti pismo pisala, ali Ti imam še dodatno za sporočiti. Tukaj še vedno čakamo odreditve, katere tako dolgo ni. Se še vedno borimo. Saj Vam je kaj znano tržaško in delavsko življenje, ki se še vedno hrabro drži. V zaporih je še precej naših ljudi. Med njimi je tudi naš borec, hrabri Dušan, on je spet pod tistim ključem, kot leta 1944. Prišli so in ga dobili v tiskarni naše stranke dne 6. septembra. S težkim srcem in s solzami Ti pišem to novico ali ne morem drugače. Hudo mi je, da se moj otrok muči v tisti ječi, ko je rečevež že toliko pretrpel v času vojne za svobodo, katero smo že imeli 40 dni, potem so jo nam pa spet ukradli. Pa nič zato. Ponosna sem in mi bomo šli naprej, dokler spet ne postane naše, kar je naše.

"Se Ti iskreno zahvaljujem za vse, kar si mi pomagala. Časopise pa bom dala čitati tudi drugim. Prejmi najlepše pozdrave od nas vseh!

"Rosalijska Frank".

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

THE MAY CO'S BASEMENT

Chesterfields

in privlačni stili
BOY SUKENJ

\$21

VSAKA

Neobhodno potrebne vse-volnene suknje, ki jih boste nosili sleherni dan—in jih radi imeli!

Pisani Hooverettes

V merah
16 do 44!

3.99

Izredno fina vrednost! Ugajala vam bo prostornost, in fino percale blago. Rozaste ali modre barve z okrasnim ric-rac. Idealna obleka za nošo na domu. Mere od 16 prav po 44!

Telefonska in poštna naročila sprejeta—
pokličite CHERRY 3000

Vi nikakor ne morete biti brez ene izmed teh praktičnih, za vsako nošo suknj! Tople so kot preprečenec—s tisto 100% vse-volneno in gorko podlogo. Vi si lahko izberete "Boy suknjo" brez okrasov, lepo ukrojena in z žepi, ali pa mehko in gladko ukrojeno suknjo Chesterfield izdelka, z rayon volnecem ovrtnikom in vzecanimi žepi. Obe suknji dobite v raznih barvah. Mere 10 do 18 za dekleta in žene.

Oddelek sukenj

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

"JUGOSLOVANSKA KNJIGA" ZA IZSELJENCE

Že dalje časa je zorela misel, kako ustvariti osrednje založniško podjetje v Jugoslaviji, katerega skrb bi bila posredništvo med domačimi književnostmi in inozemstvom in narobe. Kot rezultat tega je komite za kulturo in umetnost v Beogradu izdal posebno uredbo o uteleljitvi državne založbe "Jugoslovanska knjiga", ki bo imela prostore v eni najlepših beograjskih palač, v "Albaniji" sredi mesta. Najmodernejših knjigarn v Jugoslaviji. Poleg prodajnih prostorov bo razpolagala s posebno čitalnico, kjer bodo vsakomur na razpolago vse mogoče domače in tuje knjige, revije, listi in podobno. Razen tega bo podjetje na istem mestu organiziralo tudi stalno razstavo, katere značaj pa se bo s časom izpreminjal in bo na primer nekaj časa posvečena domači književni kritiki, sodobni književnosti, partizanski knjigi in izdajam, pa zopet posameznim obdobjem v jugoslovanskih književnostih.

Prva skrb novega podjetja bo, da posreduje in pomaga, da dela jugoslovanskih književnikov prodajo v svet. V ta namen bo založba izdajala posebne publikacije v raznih jezikih, ki bodo tujim narodom omogočale primeren pregled in orientacijo v jugoslovanskih književnostih. Samo po sebi je umljivo, da ta skrb ne bo ozko omejena samo na sodobno ustvarjanje, ampak bodo upoštevana vsa važnejša književna dela jugoslovanskih književnikov, ki so kdaj izšla.

Druge važna naloga "Jugoslovanske knjige" bo v tem, da bo čitatelje oskrbovala s tujimi knjigami, revijami itd. Že sama uredba daje podjetju izključno pravico prodajanja inozemskih publikacij v Jugoslaviji. Radi tega bo morala imeti v vseh večjih mestih Jugoslavije svoje podružnice, ki bodo skrbale za prodajo inozemskih publikacij. Tudi ves revijalni, tedenski in dnevni tisk inozemstva bo osredotočen v tem podjetju in bo preko njega prihajal med jugoslovanske čitatelje.

V inozemstvu bodo urejene posebne podružnice "Jugoslovanske knjige". Podjetje bo predvsem skrbelo za izseljence v inozemstvu in jih zalagalo z jugoslovanskimi deli in tiskom, zlasti Ameriko in Francijo. Pogajanja se že vršijo in knjigarne podružnice bodo odprte na primer v Pragi, Parizu, Pitts-

burghu in Tirani, kasneje pa še marsikje drugje. Da seznami jugoslovanske čitatelje s tujimi književnostmi, bo založba izdala prevode tujih del, predvsem iz ruske, francoske, angleške, češke, poljske in bolgarske književnosti.

Vse hvale vredna je tudi ideja osrednjega jugoslovanskega bibliografskega glasila, kakršnega še nikoli v zgodovini Jugoslavi niso imeli, ki pa je nujno potrebno. Da bi bilo bibliografsko delo omogočeno, je že v uredbi o ustanovitvi podjetja določeno, da mora vsaka jugoslovanska založba redno pošiljati "Jugoslovanski knjigi" po en izvod vsake knjige oziroma publikacije. V načrtu je tudi znanstveno bibliografsko glasilo, ki bo prinašalo tudi strokovne razprave iz svoje stroke in sčasoma omogočilo tudi celotno jugoslovansko bibliografijo za nazaj. Obenem bo mogoče pri "Jugoslovanski knjigi" kupiti vsa dela, ki so izšla kjerkoli v Jugoslaviji. Tudi to bo zelo koristna poteza, kajti danes nekdo zastonj išče v Belgradu slovenska dela, ki sedaj izhajajo.

Založba bo začela delovati v Belgradu v septembru. Prav tako se pripravljajo podružnice v vseh jugoslovanskih federalnih enotah. Na ta način postane "Jugoslovanska knjiga" osrednje jugoslovansko knjižno podjetje, ki bo, če bo pravilno izpeljano, lahko vsestransko koristilo jugoslovanski književnosti, kakor tudi širokim čitateljskim krogom v vsej Jugoslaviji.

GRŠKO LETALO NAD JUGOSLAVIJO

Kakor poroča dopisnik Tanjuga z dne 7. septembra, je prejšnji dan zjutraj okoli 5:40 priletel grško lovsko letalo tipa "Spitfire" nad jugoslovansko ozemlje v globino 15 km. Letalo je nad mestom Djevdjele. Jugoslovanska protiletalska zaščita je pričela streljati in je letalo padlo po kratkem času 2 km od meje. Letalo je bilo sestreljeno okoli 6. ure jutraj.

Okoli 7:45 sta prileteli z grške strani še dve vojaški letali in to eno tipa "Spitfire" in drugi dvomotorni enokriliec. "Spitfire" je pikiral nad mestom, kjer je bilo sestreljeno letalo. Po uspešni intervenciji jugoslovanske protiletalske zaščite sta obe letali pobegnili čez mejo v smeri Grčije. Če je bilo med stražo žrtev, še ni znano. Sestreljeno letalo je lovec ti-

pa "Spitfire". Bilo je oboroženo s 4 strojnimi, dvema topovoma, eno fotostrojnico in 1200 topovskimi in 4000 naboji za strojnice. Pilot nadporučnik Tangalis Georgije pripada 335 "miri" prve grške letalske baterije. Iz podatkov, ki so bili najdeni na licu mesta, kakor tudi iz izpovedi pilota, ki jih je dal pristojnim organom, se vidi, da je bilo to preletavanje pripravljeno, da se izžvejo provokacije. Med ostalim so pri pilotu našli vojaške skice jugoslovanskega ozemlja. Po podatkih, ki jih imajo pristojni organi, je bilo doslej že več takšnih kršitev jugoslovanskega ozemlja.

NOVA USNJARSKA TOVARNA NA VRHNIKI

Nova tovarna za usnje na Vrhnikih bo ena največjih te vrste v Jugoslaviji. Tovarna bo zavzemala 12.000 kvadratnih metrov zemeljske ploskve. Na 3000 kv. m že stoji ogrodje za novo poslopje. Nosilnost vsakega stropa znaša 1000 kg. Na to glavno stavbo bodo prizidali primerne prostore za delavstvo, ki so pritrjeni in zavzemajo 650 kv. m površine. Od prostorov za delavstvo bodo prizidali eno nadstropje, 70 m dolge vzdolžne stavbe priključke. Ob straneh teh bodo potem spet v pravokotnem priključku zgradili dvorane, kjer bodo jame za namakanje kož. Vse te stavbe so že v delu. Na drugi strani Hribskega potoka, ki deli tovarno v dva dela, gradijo kotlarno, kjer bodo namestili nove lokomotive. Na isti strani so začeli sredi avgusta zabijati pilote za tovarniški dimnik. Dograjeno

Pomivalke posode

dobijo dobro delo polni ali delni čas. Tovarniška kafeterija. Plača do ure. Dobi tudi obede in uniforme. Pokličite HE 4444 in vprašajte za Mrs. Guenther.

Hiša naprodaj

Za eno družino; 5 sob in porč spodaj, zgoraj 3 spalnice in "tile" kopalnica. Gorkota na vročo vodo. Nahaja se na 15337 Lake Shore Blvd. Cena \$13.000. Pokličite lastnika REedwood 0940 ali se zglasite na 257 E. 270 St., Euclid, Ohio.

Naprodaj je

pet let star dom; 5 sob, Colonial tipa, vse izolirano, umetno prezračevanje, fornez na olje, Weatherseal okna, beneški zastori, bakrene plumberske cevi; garaža za en avto, 1/2 akra zemlje. Busna posluga do Square-a. Poizve se na 3173 Richmond Rd., blizu Euclid Ave.

Proda se hiša na deželi

za eno družino. 7 sob, rekreacijska soba v kleti, moderna kuhinja, garaža za 3 avte, vse izolirano; kokošnjak, 1 akra zemlje, 80 različnih sadnih dreves in trte. Oglejte si ta dom na 3297 Richmond Rd., med Euclid in Chardon Rd. ali pokličite v petek in soboto popoldne — KEmore 5971.

HARMONIKE

vseh vrst slovenske in nemške ter kromatične ali klavirske izdelujem in popravljam po zmernih cenah.

Vse delo je jamčeno.

Se priporočam

ANTON BOHTE

R. D. 2, Clymer, Pa.

Dr. I. E. Levy

OPTOMETRIST
7917 St. Clair Ave.
Tel.: EX 1244

PREGLEDA IN UMERI
OČALA

je že črpališče, kjer se zbira vsa odpadla voda v okroglem, 6 metrov globokem podzemeljskem bazenu. Ta voda odteka v posebno čistilno napravo, ki lahko prečisti do 400 m vode. Preostalo blato izpeljejo v izsuševalna polja. Tako dobijo iz njega zelo dobro umetno gnojilo. Očiščena voda pa odteka po posebnem kanalu, ki so ga pred kratkim dogradili, v Ljubljano.

NOVOMEŠKE ŽENE SO OBISKALE BRČKO

Zadnje dni v avgustu so novomeške žene obiskale slovensko delovno mladino v Brčkom. Nesle so jim darila novomeških žena za najmarljivejše mladince. S kamijoni so se podale v Bijelo, kjer je bil telovadni nastop, katerega se je udeležilo 7000 mladincev. Tudi novomeška brigada je sodelovala pri telovadnih vajah. Zvečer so se vračale z vlakom na 24 km dolgi progi ki je uspeh in sad jugoslovanske mladine. Ob progi so stale gruče domačinov, ki so navdušeno pozdravljali, saj ob vsaki priliki radi pokažejo, kako so ponosni na mladinsko progo. Žene so videle, kako se ob progi že dvigajo nova postajna poslopja, ki so tudi delo jugoslovanske mladine. Zgodaj zjutraj so se potrudile, da so videle, kako je z organizacijo

slovenske mladine. Mladina je pohitela v zbor, med petjem dvignila zastavo in prejela dnevno povelje. Sledilo je delo na progi. Mladi ljudje s pravim veseljem tekmujejo med seboj, kdo se bo v delu bolje odrezal. Žene so si ogledale še kuhinjo, pisarne in mladinske bolnišnice. Povsod vlada snaga, red in disciplina. V popoldanskih urah je našla mladina razvedrilo v telovadbi, politični uri in čitalni uri. Po večerji je bila prosta zabava do počitka. Ko so se žene poslovile iz Brčkega, jih je mladina spremila na postajo z željo, da jih še kdaj obiščejo.

LJUBLJANA JE POZDRAVILA DELOVNO MLADINO

Povezanost s slovensko mladino na mladinski progi v Bosni je inozemski in izseljeniški delovni brigadi pustila najlepše vtise. Prav tako sprejemi v Postojni, v Ljubljani in v drugih krajih ter dnevi bivanja med njimi. Zato so tudi za kulturno prireditev, ki jim jo je dne 29. avgusta zvečer v uniojski dvorani priredila Ljubljana, prišli z vedrim pričakovanjem. Po navdušenju, s katerim so spremljali izvajanje prireditev, se sklepa, da niso bili razočarani. Spored prireditve je bil pester in primeren tudi za mladino, ki

v veliki večini ni razumela slovenskega jezika.

V programu je nastopila in vzbudila pozornost ljubljanske folklorne skupina v gorenjskih in ziljskih narodnih nošah. Pleši "Prekmurski svatbeni ples", "Po zeleni trati", "Samarjanka", "Marko skače", "Ziljski raj" in drugi so pokazali udeležencem lepoto slovenske folklorne. Tudi "Slovanski plesi", ki so jih odplesali in na željo mladine ponavljali člani ljubljanske opernega baleta, Bravničarjeva, Polik, Japljeva in Suh, so želi mnogo navdušenja. Član ljubljanske opere, solist Franc je zapel ario iz "Carmen" in ko so ga priklicali na oder v želji, da ponovi, še posebno toplo in občutno narodno "Gor čez izaro". Tina Leonova in Jože Tiran, člana Drame, pa sta recitirala Kajuhove pesmi. Nastopil je še "Slovanski sindikalni kvintet", in pa mladinski orkester "Veseli berači". Po prireditvi je bil na vrtu hotela Union lep tovariški večer.

Red Lodge, Mont. — Tukaj sta se poročila Ann Sheper in John S. Tay. Nevesta je hči Johna Šeperja. Zenin je češkega porekla in doma iz Johnstowna, Pa.

New York, N. Y. — Thomas J. Watson ml. podpredsednik International Business Machine Corp. je bil izvoljen direktorjem te družbe.

Mr. Watson je vstopil v službo pri IBM leta 1937 in je služil štiri leta v prodajnem oddelku, potem je odšel k vojakom k letalskemu oddelku, kjer je dosegel čin lajtnant kolonela. Ko se je vrnil iz vojaške službe, je bil imenovan za pomočnika izvršnemu podpredsedniku družbe, Charles A. Kirku. Meseca junija pa je bil imenovan za podpredsednika.

Kdor je človekoljub, daruje za otroško bolnico v Sloveniji.

Will it start?

...or won't it?

AT NO EXTRA COST
SOHIO GUARANTEES
IT WILL!

Pravilno—Sohio vam da pismeno garancijo, da spravite motor v obrat vsakokrat, vso zimo!

Sohio ima toliko zaupanje v svoje produkte in postrežbo, da je voljna dati tako garancijo—in vse, kar vam je treba storiti, je, da se poslužujete produktov in postrežbe Sohio. Potem boste spravili motor v obrat vsakokrat, kadar boste pritisnili gumb, ali pa Sohio plača račun garaže za spravljanje motorja v obrat. Pismena garancija se da brezplačno vsakemu, ki se poslužuje regularne "winterizing" postrežbe, ki jo produkti avtomobilov priporočajo. Nihče drugi ne nudi take garancije! Tisočeri se je poslužijo—zakaj ne vi?

NIKAKEGA POSEBNEGA RAČUNA! SAMO POSLUŽITE SE:

- Sohio zimskega olja za motor
- Dajte nam pregledati vašo baterijo, jo vprašaviti na 1.250—jo tam obdržati—in vi dobite pismeno garancijo od Sohio!
- Sohio zimsko vrsto gasolina
- Sohio zimskega mazalnega olja

To je od SOHIO GARANTIRAN OBRAT—"Največji dokaz zaupanja v produkt, ki je bil kdaj podan v oljni trgovini!"

GARANTIRAN ZIMSKI POGON OBRATA

Ne pozabite dobiti vašo pismeno garancijo!

KELLY'S CUT RATE

5382 St. Clair Ave

POPOLNA ZALOGA CIGAR, PIP, TOBAKOV

Vsakovrstna delovna obleka.—Odprto ob 6. uri zjutraj.

Tobak za fajfo in cigarete v posebnih zavojčkih za pošiljanje sorodnikom in prijateljem v Evropo

BREZPLAČNO! Z vsakim zabojčkom tobaka dobite stroj za zavijanje cigaretov, da si sami lahko napravite cigarete, kar vas potem stane le 6 centov za vsak paket cigaretov. Ta tobak lahko pošljete v Evropo po pravni ceni.

CLEVELAND TOBACCO COMPANY

2133 ONTARIO ST., blizu Prospect

Tel.: CHerry 5134

Mi imamo najbolj krasno izbero ZAVES, PREGRIJAL ZA POSTELJE IN PREPROGE ZA KOPALNICE

Izplačalo se vam bo napraviti vaše nakupe za božična darila pri nas. Poizvedite kako lahko dobite pri nas Nylon nogavice brezplačno.

Parkwood Home Furnishings

7110 St. Clair Ave.

ENdicott 0511

Jennie Hrovat

PLESNA VESELICA

društva "Slovenec," št. 1 SDZ
V SOBOTO, 9. NOVEMBRA 1946

V SLOV. NAR. DOMU, NA ST. CLAIR AVE.
IGRA PETE SRNICKOV ORKESTER
Vstopnina 65c